

Tako ravnanje bilo je za več kot samozavednega ministra Szapary-a preveč in hotel je banu in Hrvatski pokazati, da je on veči gospod kot ban in zato je dal one osodepolne grbe tihoma pripeti pri tamošnjih finančnih uradih, zaradi katerih je nastal krvavi ljudski upor in zaradi katerih je ban Pejačević odstopil ter Hrvatska dobila bana, ki je, kakor se bojimo, v veliko škodo hrvatsko-ogerskih razmer po vsem poslušen ogerski vladi.

Iz Ljubljane. — Kedo bo prihodnji celovski škof? Za to vprašanje zanimajo se v prvi vrsti slovenski krogi, ki morajo zahtevati, da je prihodnji škof pravičen tudi Slovencem svoje škofije in zmožen tudi v njihovem jeziku oznanovati jim besedo Božjo in občevati z njimi. — Te prvotne zahteve stavijo celó do duhovnika, ki se podá med divjake oddaljenih delov sveta, in zato bi smeli upati, da se v pravni državi naši, v kateri ustavne temeljne postave zagotavljajo narodno enakopravnost, ne bo našel človek, ki bi tako prvotno zahtevo našo mogel imenovati drugačo kot po vsem opravičeno.

Zarad prevelike važnosti tega imenovanja in pa ker je znano, da se predlogi za imenovanje zbirajo v naučnem ministerstvu, katero ima toraj skupno z vso vlado v svojih predlogih ozirati se na take želje ali pa prezirati jih, spregovorimo te besede, posebno zato, ker vemo, koliko si nemško-narodna stranka prizadeva vplivati v tem smislu, da ono zvišeno mesto zasede mož njihovega mišljenja, in pa posebno zato, ker se nam z Dunaja naznanja, da so se dosedanje razprave zaradi osebe prihodnjega škofa zopet presukale oziroma z novega priče, in ker se je neka merodajna oseba tam nasproti dvem našim zaupnikom v tej zadevi izrekla: „Vsi koróški Slovenci so uže toliko omikani, da morejo s svojim škofom tudi nemško občevati.“ Ako bi tako načelo dobilo pri imenovanju veljavo, potem pa — — v grob položimo vse nade, z njimi pa tudi vero — da bi pri nas najneverjetnejše ne bilo — nemogoče!

— O dr. Riegerju raztrosili so časniki pred nekaj dnevi vest, da je bil povzdignjen v baronski stan in nasprotniki so to tukaj kazali kot znamenje sedanje politike. Pa takoj se je pokazalo, da je ta vest popolnoma izmišljena samo zato, da je moč zopet proti državnozborski večini in vladi izstreliti pušico. — Znano je, da je bil uže pred več leti dr. Rieger odlikovan z redom železne krone II. vrste, kar mu dá pravico, povzdigniti se dati v baronski stan, pa dr. Rieger do sedaj še ni za to prosil, zato pa je tudi nesmisel trositi vest o novem odlikovanju njegovem, do katerega mu po tedaj veljavnih pravilih onega reda pristaja pravica.

— Kmetijsko potovalno predavanje v Preski pri Medvodah ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 13. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu v šoli.

— † Župan blejski Anton Vester v Zagoricah pri Blejskem jezeru umrl je, kakor se nam poroča, minulo nedeljo vsled rane na roki. Pogreb odločen je bil za

včeraj. Pokojnik bil je dolgo vrsto let župan blejske občine in obče spoštovan kot predstojnik občine, kot gospodar in kot zvest domačin. Tudi ptujci obiskovali so radi hišo Danejevo, kjer se je vedno dobivalo dobrega vina in izrekoma tudi okusnega ovčjega sira, katerega je pokojni Danej izdeloval na svojih planinah. — Bodi zemlja lahka vrlemu poštenjaku!

— (LXXV. odborova seja „Matice Slovenske“ bo v soboto 12. februarija t. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7.

Dnevni red:

1. Potrjenje zapisnika o LXXIV. odborovi seji.
2. Naznanila prvosedstva.
3. Poročilo književnega odseka.
4. Poročilo gospodarskega odseka.
5. Poročilo tajnikovo.
6. Posameznosti.

— Nesreča na železnici. Na Svečnico ponoči trčil je pred Postojno mešanec skupaj s tovornim vlakom ter se je vsled tega poškodovala mašina in 14 vagonov, k sreči se pa ni poškodovala nobena oseba.

— Vreme. Če se potrdi stari pregovor o medvedu in Svečnici, katera je bila zeló mrzla, smemo pričakovati kmalu gorkejšega vremena, morebiti zgodnje spomladi.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Tudi avstrijska vlada sledila je izgledu sosednih držav Nemške in Ruske v tem, da je prepovedala izvažati konje čez meje naše države. To je zopet eno onih znamenj, ki se redno prikazujejo, kedar se pooblači politično podnebje in se države pripravljajo na vojsko.

O naši vladi sme se sicer mirno trditi, da ne išče vojske, da vse stori, izogniti se je, da pa vendar ne sme zanemarjati ničesar, kar bi jo spravilo v zadrego, ako bi vojska vendar-le nastala. To dokazuje prav jasno odgovor vladin na interpelacijo Mautnerjevo, katerega nahajajo čestiti čitatelji naši do besede prevedenega v poročilu „Iz državnega zbora“.

V obče se znamenja za nevarnost preteče vojske tudi v minulem tednu niso mnogo zmanjšala. Borsa se je sicer minulo soboto nenadoma ojačila, naša renta poskočila je ta dan nagloma za $2\frac{1}{2}\%$, dokaz, kako miroželjna je, pa v nedeljo je takoj začela pešati in temu se ni čuditi, ker zgodilo se ni ničesar, kar bi splošni politični položaj kazalo v lepši svetlobi. Vemo sicer, da naša vlada noče vojske, znano je, da enako miroljubnost obetajo druge države, vendar pa je enako znano, da ona država, katera namerava vojsko, tega ne javlja pred časom. Gradiva nasprotja med evropskimi državami pa je nakopičenega toliko, pogledimo proti izhodu ali zahodu, da si drugače rešitve, kot one z mečem ne moremo misliti. To čuti ves svet, zato se oborožujejo z denarjem in pravim orožjem vse države in ako bi se res posrečilo, sedaj zabraniti vojsko, bo s tem samo odložena za nekaj,

morebiti le za kratek čas. — Zato se mora pripravljati za tako, neizogibno prihodnost tudi naša država, katera sedaj sicer mogočno Nemško imenuje svojega zaveznika, pri vsem tem pa predobro vé, da v času nevarnosti ostane vendar-le vsak sam sebi edino zanesljivi prijatelj.

Ogerska. — V merodajnih krogih se trdi, da je tukajšnja vlada odstopila od svojih prvotnih zahtev glede carine od petroleja, in da je pismeno avstrijski vladi predložila nove podlage za rešitev tega vprašanja, o katerih se nadja, da bodejo sprejeti.

Gledé ministerske krize trdi se iz merodajnih krogov, da je izstop finančnega ministra Szapary-a po vsem gotov ter da ostane le še toliko časa, dokler se budget njegovega področja v državnem zboru ne reši.

Zanesljivega imena o njegovem nasledniku se še ne čuje, le to je gotovo, da bo njegov naslednik imel grozovito težak posel, ako bo hotel državno gospodarstvo Ogerske spraviti v boljši tir; imel se bo boriti z dose-danjimi načeli Tiszovimi in vse državnozborske večine, in boriti se bo imel z vsemi starimi razvadami tamošnje uprave v vseh vrstah. — Zato pa je bolj verjetno, da tudi Szapary-ev naslednik ostane v starem tiru Tiszove prilike: na posodo jemati, dokler jim še kedo hoče po-sojati.

Nemška. — Kolikor bližje prihaja 21. dan febru-arija, dan splošnih — neposrednih volitev za državni zbor, toliko huje napenjajo vse stranke svoje moči, da bi si pomagale do zmage. — Pretenje Bismarkovo se je sicer vendar-le vresničilo in rimska kurija je za Bis-marka segla med volitve, toda tudi ta morebiti za ve-liko versko politiko rimsko ne po vsem napačen korak, ki katoliškemu središču priporoča, ne nasprotovati „se-demletju“ vojnih privolitev, naglašja ob enem, da naj ka-toliško središče gleda se še dalje ohraniti, da brani pra-vice papeževe in katoliške cerkve na Nemškem. Vodja Windhorst prejel je od kurije v tej zadevi zaupno pismo, katerose ni objavilo, objavila pa se je nanj nasla-njajoča „nota“ kardinala Jakobinija. — V očigled tej izjavi rimski in pa predstoječim volitvam zbral je Wind-horst veljake katoliške stranke v Kolinu (Köln), kjer se je sklenilo, ozirati se na želje papeževe gledé vzdrža-vanja katoliškega središča, tudi delovati v duhu pape-ževega pisma gledé septenata (sedemletja) pa je rekel Windhorst, da upa, da sveti oče ne bo zameril svojim zvestim sinovom, ako drugače postopajo, potem ko mu bodo na drobno razložili razloge. — Katoliki gredó tedaj v volilni boj s svojo staro zastavo, po kateri kandidirajo samo a) zveste katolike, b) ki obljubijo, da nasprotujejo septenatu, in c) vsem monopolom.

Pri predstoječih volitvah je sicer gotovo, da bode Bismark vporabljal vsakojake sredstva, da bi dobil vdano večino; vse stranke opozicije pa tudi vedó, da se bode pri teh volitvah odločilo, ali naj se zastopnikom ljudstva pusti še kaj samostojnosti ali naj se vsa oblast — dik-tatura — izroči Bismarku. Zato bo zeló odločilen dan 21. t. m. za nemško prihodnost — pa tudi za Evropo sploh.

Ruska. — Časniki trdijo, da je avst ijska vlada na južnih krajih Ruske zadnje dni nakupovala mnogo žita in da je tudi za prav slabo žito plačevala visoke cene (?).

Laška. — Pri Masavi na izhodnem bregu Afrike ob rudečem morji zadela je laško posadko nuda nezgoda, ker bil jim je tam oddelek vojne vsled lastne neprevid-nosti po abisinskih četah popolnoma vničen.

To povzročilo je velik krik med Lahi sploh in izre-koma v parlamentu. — Grenke besede čula je vlada zarad neprevidnosti Masaua-skega poveljnika, pa ko-nečno sklenilo se je skoraj soglasno, tamošnji posadki poslati izdatno pomoč. — Napadi na ministra vnanih zadev grofa Robilanta pa so ga vendar-le toliko razbu-rili, da je dal ostavko in ni še gotovo, ali ga bo moč pregovoriti, da še dalje ostane na krmilu — nam sedaj prijazne vlade.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja. — V včerajšnji seji državnega zbora odgovoril je grof Taaffe na interpelacijo Knotzovo, v kateri je ta surovo napadal ministerstvo in pa namest-nika Česke barona Krausa ter vprašal, zakaj so se za-branjevale zaupne adrese za Schmerlinga [zarad jezikovne naredbe pravosodnega ministerstva.

Odgovoril je grof Taaffe oistro in odločno, naglaše-vajoč z navajanjem dotičnih postav, da so oblastva na Českem postopale popolnem postavno, da jim minist-stvo ni dalo nikakoršnih nadrobnih vodil; gledé psovka v nagibih interpelacije navedenih pa je izrekel, da jih od-ločno zavrača.

Koj po končanem odgovoru oglasi se k besedi posl. Knotz, pravi, da hoče navesti posameznih slučajev, o katerih interpelacija sploh govori, imenuje odgovor mi-nistrov prazne fraze in konečno po še nekaterih su-rovostih predlaga, naj bode o odgovoru na inter-pelacijo v prihodnji seji razgovor, in naj se o tem predlogu glasuje po imenih.

Pri glasovanji zavržen je bil predlog Knotzov z 149 glasovi proti 109. Dalje poročalo se je o neka-terih neoporečenih volitvah, med temi odobrila se je tudi volitev dr. Gregorec-ova, dalje se je poročalo o prošnjah pri malem zanimanju zbornice.

Na dnevnem redu je še dalje poročilo obrtnijskega odseka o bolnišničnih blagajnicah. O tej točki bodo go-tovo daljne razprave in v ta namen odločene so javne seje za prihodnji četrtek in petek.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 9. febr. ob 2. uri 10 minut popoldne.

Sinoči je v jezikovnem odseku dr. Poklukar opravičujoč jezikovno naredbo odločno nasproto-val načelu Scharschmidovega predloga. Dalje go-vorilo je pet levičarjev. Včeraj je nagloma umrl deželni predsednik bukovinski Alesani.